

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 14 lipca 2025 r.

Poz. 4518

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NPII.4131.1.435.2025 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 4 lipca 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały nr XX/113/25 Rady Gminy Świnna z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VII/49/24 z dnia 3 października 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w całości, jako sprzecznej z art. 6r ust. 3 w związku z art. 4 ust. 2a pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 ze zm.), dalej jako: *ustawa*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 29 maja 2025 r. Rada Gminy Świnna podjęła uchwałę nr XX/113/25 w sprawie zmiany uchwały Nr VII/49/24 z dnia 3 października 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, dalej również jako: *uchwała*.

Na mocy § 1 uchwały Rada Gminy w § 2 ust. 2 nowelizowanej uchwały dodała punkt 15 w następującym brzmieniu:

„15) odpady zielone”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art. 6r ust. 3 ustawy.

Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 4 czerwca 2025 r.

W toku postępowania nadzorczego organ nadzoru uznał, że uchwała w całości jest niezgodna z prawem.

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi przepis art. 6r ust. 3 ustawy, zgodnie z którym: *Rada gminy określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych*. Wytyczne co do treści tej uchwały zawierają również przepisy art. 6r ust. 3a, 3b i 3d ustawy. Przy czym normy art. 6r ust. 3a i 3b ustawy mają charakter fakultatywny albowiem dopuszczają możliwość różnicowania częstotliwości odbioru niektórych frakcji odpadów oraz ograniczenie ilości ich odbioru w ramach pobieranej opłaty, natomiast norma art. 6r ust. 3d ma obligatoryjny charakter, wymaga ona określenia w uchwale także trybu i sposobu zgłaszania przez właścicieli nieruchomości przypadków niewłaściwego

świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W myśl art. 6r ust. 3aa ustawy w uchwale można dopuścić także ograniczenie ilości innych niż wymienione w ust. 3a bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a na których prowadzona jest działalność w zakresie gastronomii, w tym restauracje, stołówki i zakłady zbiorowego żywienia, hurtownie, jednostki handlu detalicznego, a także podobnych odpadów z zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność. W uchwale, o której mowa w ust. 3, gmina określa rodzaje działalności prowadzonej na nieruchomościach, na których nie zamieszkują mieszkańcy, których dotyczy to ograniczenie.

Zgodnie z przepisem art. 6r ust. 3 ustawy, uchwała rady gminy podjęta na jego podstawie ma charakter aktu normatywnego w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, co powoduje konieczność formułowania zawartych w niej postanowień jako precyzyjnie realizujących delegację ustawową, bez przekraczania jej granic.

Analiza unormowań kwestionowanej uchwały prowadzi do wniosku, że celem Rady Gminy Świnna była zmiana w zakresie frakcji odpadów przyjmowanych przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych – to jest zmiana: § 2 ust. 2 uchwały zmienianej, który w wyniku nowelizacji (tj. dodania pkt 15) otrzymał następujące brzmienie:

2. Poniższe frakcje odpadów będą odbierane od właścicieli nieruchomości w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób wskazany w §4;

- 1) meble i inne wielkogabarytowe – limit 100 kg na nieruchomość na rok*
- 2) odpady budowlane i rozbiórkowe – limit 100 kg na nieruchomość na rok*
- 3) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny*
- 4) zużyte opony (z samochodów osobowych) – limit – 4 szt. na nieruchomość na rok,*
- 5) zużyta odzież i tekstylia*
- 6) przeterminowane leki i chemikalia*
- 7) zużyte baterie i akumulatory*
- 8) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi w szczególności igieł i strzykawek.*
- 9) odpady niebezpieczne*
- 10) papier*
- 11) metale*
- 12) tworzywa sztuczne*
- 13) szkło*
- 14) odpady opakowaniowe wielomateriałowe*
- 15) odpady zielone.*

Przepisy uchwały podejmowanej w oparciu o art. 6r ust. 3 ustawy, powinny uwzględniać w swych unormowaniach wszystkie ustawowe frakcje odpadów, to jest te wymienione w art. 3 ust. 2 pkt 5 oraz w art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy (czyli papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady) oraz w art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy (czyli: odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe oraz odpady tekstyliów i odzieży) – albowiem do nich wszystkich sprowadza się selektywna zbiórka odpadów. Uchwała ta może również uwzględniać inne frakcje odpadów – jednakże pod

warunkiem ich uprzedniego wydzielenia w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie w oparciu o przepis art. 4 ust. 2a pkt 1 i 2 ustawy.

Zgodnie bowiem z tym przepisem Rada Gminy może w regulaminie:

- 1) wprowadzić obowiązek selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych innych niż wymienione w ust. 2 pkt 1 lit. a i b oraz określić wymagania w zakresie selektywnego zbierania tych odpadów;
- 2) postanowić o zbieraniu odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy odrębnie od innych bioodpadów stanowiących odpady komunalne.

Tym samym, aby Rada Gminy mogła przesądzić w kwestionowanej uchwale o przyjmowaniu przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych *odpadów zielonych*, musiałaby wcześniej w regulaminie utrzymania czystości i porządku postanowić o selektywnym zbieraniu takich odpadów.

Tymczasem uchwała nr VII/48/24 Rady Gminy Świnna z dnia 3 października 2024 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Świnna (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2024 r. poz. 6757) – nie nakłada na właścicieli nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania wyżej wymienionych odpadów – jedynie w § 17 ust. 1 stanowi, że: *Z zastrzeżeniem przepisów odrębnych, dopuszcza się prowadzenie przez właścicieli nieruchomości kompostownika odpadów zielonych w obrębie nieruchomości, na której powstają odpady zielone.*

W konsekwencji przepis § 1 uchwały przewidujący odbieranie od właścicieli nieruchomości w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, *odpadów zielonych* – nie znajduje oparcia w przepisach regulaminowych, a tym samym należy uznać, że jest on niezgodny z prawem, to jest sprzeczny z przepisem art. 6r ust. 3 w związku z art. 4 ust. 2a pkt 1 ustawy, co należy zakwalifikować jako istotne naruszenia prawa uzasadniające wyeliminowanie z obrotu prawnego całej uchwały.

Powyżej opisane uchybienie należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od daty jego podjęcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; CBOSA).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr XX/113/25 Rady Gminy Świnna z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VII/49/24 z dnia 3 października 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w całości uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz